

Obsah

Seznam zkratk a fyzikálních jednotek	9
Seznam obrázků	11
Seznam tabulek	17
Předmluva	19
Úvod	21
1 Radiační ochrana při lékařském ozáření	23
1.1 Princip zdůvodnění	23
1.2 Princip optimalizace	24
1.3 Princip limitování dávek	25
1.4 Princip bezpečnosti zdrojů	25
2 Zobrazovací řetězec	27
2.1 Rentgenka	27
2.1.1 Katoda	27
2.1.2 Anoda	29
2.1.3 Další části rentgenky	30
2.1.4 Velikost ohniska	30
2.1.5 Efekt stínění katody	32
2.1.6 Charakteristiky rentgenky	33
2.1.7 Efekt zeslabení anody	37
2.1.8 Typy rentgenek	38
2.2 Produkce rentgenového záření	40
2.2.1 Brzdné záření	41
2.2.2 Charakteristické záření	43
2.3 Spektrum rentgenového záření	44
2.3.1 Rentgenové spektrum kvalitativně a kvantitativně	44
2.3.2 Parametry charakterizující rentgenové spektrum	47
2.4 Interakce záření s pacientem	48
2.4.1 Fotoelektrický jev	49
2.4.2 Comptonův rozptyl	52
2.4.3 Další typy interakcí	53
2.4.4 Rozdíl mezi vázanou a volnou částicí	54
2.5 Detekce záření	56
2.5.1 Nepřímá digitalizace	57
2.5.2 Zesilovač obrazu	58
2.5.3 Přímá digitalizace	59
2.5.4 Detektory čítající jednotlivé částice	60
2.6 Rozptýlené záření a jeho redukce	61
2.7 Expoziční parametry	64
2.8 Kvalita obrazu a její hodnocení	65

2.8.1	Prostorové rozlišení	66
2.8.2	Rozlišení při nízkém kontrastu	75
2.8.3	Šum	77
2.8.4	Artefakty	79
2.9	Zpracování, zobrazení a archivace dat	81
3	Zobrazovací modality	89
3.1	Skiografie	90
3.2	Mamografie	91
3.2.1	Vznik obrazu v mamografii	92
3.2.2	Mamografický rtg systém	94
3.2.3	Zobrazení a archivace dat	97
3.2.4	Digitální tomosyntéza v mamografii	97
3.3	Dentální radiologie	99
3.4	Angiografie, intervenční a skiaskopické výkony	100
3.4.1	Angiografický systém	101
3.4.2	Volba expozičních parametrů a princip fungování expoziční automatiky	102
3.4.3	Zobrazovací módy	104
3.4.4	Faktory ovlivňující dávku pacientovi	108
3.5	Výpočetní tomografie	112
3.5.1	CT skener	113
3.5.2	Rekonstrukce CT obrazu	116
3.5.3	Základní parametry CT obrazu	123
3.5.4	Parametry skenování u CT	124
3.5.5	Módy náběru dat	133
3.5.6	Volba expozičních parametrů a fungování expoziční automatiky	135
3.5.7	Technologie a faktory ovlivňující dávku pacientovi	137
3.5.8	CT artefakty	143
3.5.9	Spektrální CT zobrazování	146
4	Dozimetrie pacientů	151
4.1	Veličiny používané v rentgenové diagnostice	151
4.1.1	Fyzikální veličiny	151
4.1.2	Veličiny pro odhad rizika	159
4.2	Způsoby dozimetrie a odhadu dávek	161
4.3	Průměrné dávky pro rentgenové výkony	171
5	Radiobiologie	177
5.1	Deterministické účinky záření	178
5.2	Stochastické účinky záření	179
6	Ozáření v těhotenství	185
6.1	Poškození plodu v důsledku ozáření při rentgenových výkonech	185
6.1.1	Deterministické účinky na plod	185
6.1.2	Stochastické účinky na plod	186
6.2	Dávky na plod při různých rentgenových výkonech	187
6.3	Odhad dávky na plod	188
6.4	Postup při ozáření plodu	189

7	Použití ochranného stínění u pacientů	193
7.1	Stínění orgánů v primárním rentgenovém svazku	193
7.2	Stínění orgánů mimo primární rentgenový svazek	195
8	Radiační ochrana pracovníků v radiodiagnostice	199
8.1	Radiační ochrana pracovníků na skiagrafickém pracovišti	200
8.2	Radiační ochrana pracovníků na CT pracovišti	200
8.3	Radiační ochrana pracovníků na skiaskopickém a katetrizačním sále	200
8.4	Rizika spojená s prací s rentgenovým zářením	205
9	Management dávek záření	211
9.1	DICOM standard	212
9.2	Dostupné zdroje informací o dávkách	212
9.3	Anonymizace dat	215
9.4	Programy pro sledování dávek	217
9.5	Diagnostické referenční úrovně	218
9.6	Radiologické standardy a klinické audity	219
10	Testovací otázky	221
	Otázky	221
	Správné odpovědi	251
	O autorce	263
	Rejstřík	265
	Souhrn	271
	Summary	273